

Julistus maaseutualueiden tulevaisuudesta ja maaseudun kehittämispolitiikasta EU:ssa

Joulukuu 2024

Maaseutusopimuksen koordinoitiryhmän julistus

Lyhyt versio

I Maaseutualueiden tulevaisuus on koko yhteiskuntamme huolenaihe

> Maaseutualueilla on **keskeinen rooli EU:n taloudessa**, sillä resurssit, joista keskeiset alat ovat riippuvaisia, tulevat maaseutualueilta. Niillä on merkittävä asema **ilmastonmuutoksen torjunnassa, EU:n yhteiskuntarakenteen rikastuttamisessa, eurooppalaisten perinteiden ja kulttuurisen monimuotoisuuden vaalimisessa sekä rajojen turvaamisessa.**

II Maaseudun haasteisiin on vastattava viipymättä

> Haasteet: **väestökehitys** (väestökato ja ikääntyminen), **palvelujen heikko tarjonta**, digitaalinen, vihreä ja talouden siirtymä sekä **rajalliset henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit.**

> Toimet haasteisiin vastaamiseksi: **investoinnit** paikallisiin valmiuksiin, infrastruktuuriin, palveluihin ja innovointiin, **yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (CLLD) vahvistaminen ja rahoitusmekanismien yksinkertaistaminen.**

III Tulevassa maaseudun kehittämispolitiikassa on otettava maaseutualueiden tarpeet vakavasti

> Maaseudun kehittämiseen olisi sovellettava **kokonaisvaltaista lähestymistapaa**, ja EU:lta sekä kansallisista ja alueellisista lähteistä peräisin olevaa **rahoitusta olisi koordinoitava.**

> **Maaseutuvaikutusten arvioinnin** soveltamista olisi tehostettava sen varmistamiseksi, että kaikissa toimintapolitiikoissa otetaan huomioon maaseudun tarpeet.

> **Pakollinen vähimmäisosuus määrärahoista** – esimerkiksi vähintään 30 prosenttia EU:n pitkän aikavälin kokonaistalousarviosta – olisi osoitettava (muuhun kuin maatalouteen liittyvään) maaseudun kehittämiseen. Vaihtoehto: Perustetaan erillinen **Euroopan maaseudun kehittämisen rahasto.**

> **Yhteisölähtöisten aloitteiden** – mukaan lukien Leader/CLLD ja älykkäät kylät – käyttöä olisi laajennettava siten, että maaseudun kehittämiseen kohdennetuista varoista veloitetaan osoittamaan niihin vähintään 10 prosenttia.

IV Pitkän aikavälin maaseutuvision on muunnettava konkreettiseksi strategiaksi ja maaseutusopimusmalli on pantava täytäntöön

> EU:n maaseutuvision olisi muunnettava EU:n painopisteiden mukaisiksi ja sidosryhmien kanssa yhteistyössä laadituiksi **toteuttamiskelpoisiksi maaseudun kehittämisstrategioiksi kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.**

> **Vahva horisontaalinen ja vertikaalinen koordinointi** (maaseutusopimusmalli) olisi varmistettava nimettyjen hallituksen jäsenten, pakollisten ministeriöiden välisten koordinoitiryhmien (kansallisella/alueellisella tasolla) ja asiaankuuluvien pääosastojen välisen koordinoinnin (EU:n tasolla) avulla.

V On kehitettävä paikallisia valmiuksia ja luotava paikallista vastuuta

> **Tekninen tuki** paikallishallinnoille, kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, paikallisyhteisöille ja pienyrityksille sekä niiden **verkostoituminen ja valmiuksien kehittäminen** auttaisivat niitä hyödyntämään rahoitusmekanismeja ja toteuttamaan innovatiivisia hankkeita.

> Paikallistasolla toteutettavaa hankkeiden valmistelua ja ideointia varten olisi tarjottava **alkurahoitusta ja hakuprosesseja olisi yksinkertaistettava**, mukaan lukien tulosperusteiset maksut ja tulosperusteiset rahoitusmallit.

VI Maaseutualueita koskevan EU:n varainkäytön seuranta on tehostettava

> **EU:n varat olisi korvamerkittävä toimialoittain ja aluetyypeittäin** avoimuuden ja vastuuvellollisuuden lisäämiseksi. Kun varoja korvamerkitään alueittain, olisi otettava huomioon maaseutualueiden erityispiirteet ja autettava ehkäisemään tilanteita, joissa rahoituksesta hyötyvät suhteettomasti sellaiset maaseutualueet, joilla on paremmat valmiudet.

> Maaseutuhankkeiden lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutusten arvioinnissa olisi käytettävä **SMART-indikaattoreita** eli indikaattoreita, jotka ovat täsmällisiä, mitattavia, saavutettavia, realistisia ja aikasidonnaisia, ja pidettävä määrälliset ja laadulliset näkökohdat tasapainossa. Maaseudun sidosryhmille olisi annettava **teknistä tukea**, jotta ne voivat panna indikaattorit tehokkaasti täytäntöön.

Maaseutusopimuksen koordinoitiryhmän julistus annettiin yksimielisesti 12. joulukuuta 2024, ja siinä vahvistetaan strateginen ehdotus EU:n rahastoista ja toimintapolitiikoista vuoden 2027 jälkeen. Sillä vastataan kysymyksiin, joita esitettiin maaliskuussa 2024 annetussa Euroopan komission kertomuksessa ”EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision: keskeiset saavutukset ja etenemistavat”.

Maaseutusopimuksen koordinoitiryhmä: epävirallinen ryhmä, joka edustaa sopimuksen osapuolia ja jossa kehitetään sopimusta edelleen ja ohjataan siihen liittyvää prosessia.

Maaseutusopimus: eri hallintotasojen ja sidosryhmien välinen yhteistyökehys maaseudun haasteisiin vastaamiseksi.

Liity maaseutusopimuksen yhteisöön ja tutustu sen verkkoalustaan:

https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/become-member_en

 ruralpact.rural-vision.europa.eu/index_en

 info@rural-pact.eu

Esitetyt mielipiteet ovat maaseutusopimuksen koordinoitiryhmän omia, eikä niiden pitäisi katsoa edustavan Euroopan komission virallista kantaa.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2025

© Euroopan unioni, 2025. CC-BY 4.0

Kansikuva: ©Flickr

Maaseutusopimuksen tukitoimisto on hanke, jonka toteuttaa

Print ISBN 978-92-68-25719-7 doi:10.2762/5818010 KF-01-25-008-FI-C

PDF ISBN 978-92-68-25718-0 doi:10.2762/7192758 KF-01-25-008-FI-N